

BANKA AMERIKANE E INVESTIMEVE

Raporte Financiare, tremujore

Referuar Kërkesave të Rregullores Nr. 60, datë 29.08.2008 të Bankës së Shqipërisë për “Kërkesat minimale të publikimit të informacionit nga Bankat dhe degët e Bankave të Huaja”

Për periudhën e mbyllur më Dhjetor 2023

Përmbajtja

1. Informacion i përgjithshëm mbi Bankën.....	3
1.1 Informacion i përgjithshëm mbi bankën.....	3
1.2 Informacion mbi aksionarët dhe strukturën organizative të Bankës	4
1.3 Informacion mbi aktivitetet kryesore të Bankës.....	5
2. Bilanci kontabël, pasqyra e të ardhurave dhe shpenzimeve, zërat jashtë bilancit dhe treguesit e rentabilitetit.....	5
2.1 Bilanci kontabël	5
2.2 Pasqyra e të ardhurave dhe shpenzimeve.....	7
2.3 Zërat jashtë bilancit.....	8
2.4 Treguesit e Rentabilitetit	8
3. Struktura e kapitalit regullator.....	8
4. Mjaftueshmëria e kapitalit	9
4.1 Rreziku i kredisë.....	9
4.2 Rreziku i tregut.....	10
4.3 Rreziku operacional	10
4.4 Totali i zërave të bilancit dhe jashtë bilancit të ndara sipas klasave të ekspozimit dhe raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit.....	10
4.5 Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit	11
5. Informacion i përgjithshëm cilësor për ekspozimin ndaj rreziqeve	11
6. Rreziku i kredisë: Informacion i përgjithshëm	12
6.1 Informacion i përgjithshëm mbi rrezikun e kredisë.....	12
7. Rreziku i kredisë dhe teknikat e zbutjes së rrezikut.....	16
7.1 Informacion për portofolin e kredisë sipas metodës standarde	16

8. Rreziqet e tregut: Informacion i përgjithshëm.....	17
9. Rreziku operacional	17
10. Rreziku i normës së interesit në librin e bankës.....	18
10.1 Informacion i përgjithshëm mbi rrezikun e normës së interesit	18
10.2 Raporti i IRRB.....	18
11. Rreziku i likuiditetit	19
11.1 Informacion i përgjithshëm mbi rrezikun e likuiditetit.....	19
11.2 Aktivet Likuide-Pasivet Afatshkurtra	20
Niveli i aktiveve likuide dhe pasiveve afat-shkurtra si edhe treguesit e likuiditetit ne 31 Dhjetor 2023 jane si me poshte:.....	20
11.3 Aktivet dhe Pasivet sipas maturitetit	21
Aktivët dhe pasivët sipas maturitetit të mbetur në 31 Dhjetor 2023 paraqiten më poshtë:	21
12. Politikat e shpërblimit.....	22
13. Format dhe elementët e shpërblimit për Këshillin Drejtues dhe drejtuesit ekzekutivë	22
Anëtarët ekzekutivë të Bankës, nuk kanë/përfitojnë asnjë trajtim të vecantë ndryshe nga punonjësit e tjerë të Bankës.	22
14. Politikat kontabël	22
14.1. Bazat e Përgatitjes së Pasqyrave Financiare.....	22
14.2. Përmbledhje e politikave kryesore kontabël.....	22

1. Informacion i përgjithshëm mbi Bankën

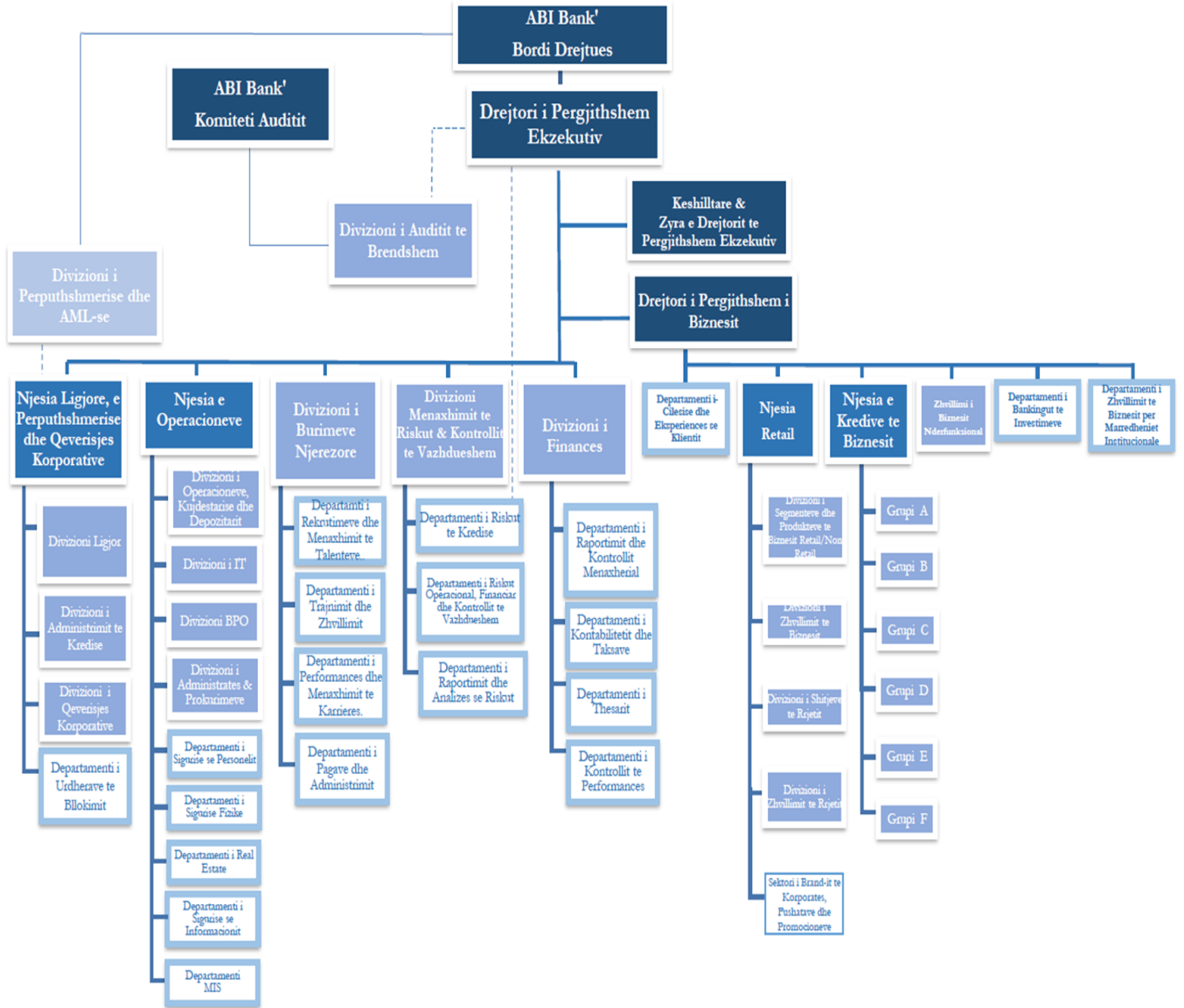
1.1 Informacion i përgjithshëm mbi bankën

Banka Amerikane e Investimeve sh.a. (“Banka” e njohur më parë si Banka Credit Agricole Shqipëri sh.a.), është një filial i zotëruar tërësisht nga Tranzit sh.p.k. (i zotëruar më tej nga Andi Ballta dhe fonde investimi të menaxhuara nga NCH Capital Inc), një institucion financiar jo-bankar shqiptar i cili ofron mundësi financimi për shoqëritë dhe individët. Kjo blerje e cila u finalizua në fund të vitit 2015 është një histori suksesi në tregun bankar në Shqipëri, i cili historikisht ka patur eksperiencë sporadike të aktivitetit Blerje dhe Përthithje. Kjo shënoi herën e parë kur një bankë në krizë u ble dhe ndryshoi krejtësisht, ashtu sikurse ishte hera e parë kur një kompani me kapital privat u përfshi në sektorin bankar.

Brenda një periudhe të shkurtër Banka ktheu nga humbjet e thella historike në përfitueshmëri, një bilanc të pastër, mjaftueshmëri të fortë të kapitalit dhe rritje. Ndryshimi i kulturës dhe qëndrimi me focus klientin përforcuan rezultatet pozitive të bankës.

Gjatë 2018, Banka Amerikane e Investimeve bleu nga Banka Kombëtare e Greqisë, (e cila në linjë me planet e saj të ristrukurimit kishte vendosur të tërhiqej nga disa tregje jo-thelbësore duke përfshirë Shqipërinë) Filalin e saj në Shqipëri – Bankën NBG Albania SHA, që renditej e teta në treg me 300 mio EUR total asete, afërsisht në të njëjtën madhësi si ABI Bank. Pasi mori të gjitha aprovimet e nevojshme nga Autoriteti i Konkurrencës dhe Banka e Shqipërisë ABI Bank realizoi në Tetor 2018 bashkimin me përthithje me Bankën e blerë duke u bërë Banka e gjashtë më e madhe në vend.

1.2 Informacion mbi aksionarët dhe strukturën organizative të Bankës

1.3 Informacion mbi aktivitetet kryesore të Bankës

Banka operon në përputhje me Ligjin Nr. 9662 "Për bankat në Republikën e Shqipërisë" të datës 18 Dhjetor 2006. Banka është e licënsuar për të kryer aktivitetet e kreditimit dhe depozitimit, shërbimet e pagesave në Shqipëri dhe jashtë saj si dhe aktivitetet e tjera bankare në përputhje me ligjet Shqiptare.

2. Bilanci kontabël, pasqyra e të ardhurave dhe shpenzimeve, zërat jashtë bilancit dhe treguesit e rentabilitetit

2.1 Bilanci kontabël

Bazuar në të dhënat e muajit Dhjetor 2023, më poshtë paraqiten të detajuara pasqyrat e aktivitet dhe pasivit.

Zërat kryesore të aktiveve janë:	Zërat kryesore të pasiveve janë:
1. Veprime me thesarin dhe transaksione ndërbankare	1. Veprime me thesarin dhe transaksione ndërbankare
2. Veprime me klientët	2. Veprime me klientët
3. Veprime me letra me vlerë	3. Veprime me letra me vlerë
4. Mjete të tjera	4. Mjete të tjera
5. Mjete të qëndrueshme	5. Mjete të qëndrueshme dhe Kapitali Aksioner

Pasqyra e raportit financiar për periudhën e mbyllur më 31 Dhjetor 2023 dhe 31 Dhjetor 2022.

AKTIVET (në mijë lekë)	31.12.2023	31.12.2022
VEPRIMET ME THESARIN DHE TRANSAKSIONET NDËRBANKARE	17,298,257	25,689,598
Arka dhe Banka Qendrore	12,939,677	11,440,950
Bono thesari dhe bono të tjera të pranueshme për rifinancim me Bankën Qendrore	3,423,423	9,618,902
Llogari rrjedhëse në bankat, institucionet e kreditit dhe institucionet e tjera financiare	623,389	759,257
Depozita me bankat, institucionet e kreditit dhe institucione të tjera financiare	311,768	3,870,489
VEPRIMET ME KLIENTËT	47,179,043	43,192,584
Hua standarde dhe paradhënie për klientët	43,439,580	40,710,809
Hua dhe paradhënie të papaguara në afat për klientët	2,574,105	1,305,991
Hua dhe paradhënie në ndjekje	821,654	643,693
Hua nënstandarde	285,836	446,742
Hua të dyshimta	216,017	335,138
Hua të humbura	22,628	100,305
Detyrimet ndaj klientëve për llogaritë rrjedhëse dhe depozitat	-	-
Llogari të tjera të klientëve	-	-
Llogari për t'u arkëtuar të klientëve përveç huave	36,459	12,138
minus fonde rezerve per huate	(217,236)	(362,232)
VEPRIME ME LETRAT ME VLERË	60,935,936	41,191,882
Letra me vlerë me të ardhura fikse	60,935,936	41,191,882
Letra me vlerë të vendosjes	23,004,277	12,746,569
Letra me vlerë të investimit	36,209,616	27,877,102
MJETE DHE DETYRIME TË TJERA	1,747,387	3,158,950

Mjete të tjera	3,983,935	4,539,027
minus fonde rezerve per mjete te tjera	(2,261,353)	(1,816,165)
Llogari pezull dhe të pozicionit	24,805	436,088
MJETET E QËNDRUESHME DHE BURIMET E PËRHERSHME	1,566,864	1,105,300
Filiale	120,500	120,500
Mjete të qëndrueshme	3,953,336	3,360,827
Amortizimi I mjeteve te qendrueshme	(2,506,972)	(2,376,027)
TOTALI	128,727,488	114,338,313

PASIVET (në mijë lekë)	31.12.2023	31.12.2022
VEPRIMET E THESARIT DHE TRANSAKSIONET NDËRBANKARE	27,542,856	24,378,407
Banka Qendrore	-	-
Bono thesari dhe bono të tjera të përshtatshme për refinancim me Bankën Qendrore	26,684,818	22,766,235
Depozita nga bankat, institucionet e kreditit dhe institucionet e tjera financiare	858,038	1,612,172
VEPRIMET ME KLIENTËT	87,677,011	76,484,985
Detyrime ndaj klientëve për llogaritë rrjedhëse dhe depozitat	87,677,011	76,484,985
Llogari rrjedhëse	17,707,143	13,847,557
Llogari depozitash pa afat	14,665,309	15,319,708
Llogari depozitash me afat	55,284,254	47,304,577
Llogari garancie	20,305	13,144
VEPRIME ME LETRAT ME VLERË	-	-
Letra me vlerë të blera dhe të shitura sipas marrëveshjes së riblerjes	-	-
MJETE DHE DETYRIME TË TJERA	2,128,791	2,146,326
Detyrime të tjera	1,895,907	1,570,791
Transaksionet si agjente	98,360	19,519
Llogaritë pezull dhe të pozicionit	133,731	554,819
Tatimi i vlerës së shtuar	793	1,197
MJETE TË QËNDRUESHME DHE BURIME TË PËRHERSHME	11,378,830	11,328,595
Ndihma dhe financimi publik	-	-
Fondet rezervë specifike	611,679	560,209
Borxhi i varur	1,766,639	1,520,453
Kapitali i aksionerëve	9,000,511	9,247,932
Kapitali i paguar*	3,450,935	3,450,935
Primet e aksioneve	-	-
Rezerva	2,859,019	2,270,680
Diferenca e rivlerësimit	(870,155)	(588,653)
Fitimi (humbja) i pashpërndarë	911,640	2,060,640
Fitimi (humbja) i vitit ushtrimor	2,649,073	2,054,330
TOTALI	128,727,488	114,338,313

Analizë mbi ecurinë e pozicionit financiar të bankës:

Gjatë kësaj periudhe, totali i aktiveve është rritur me 14.39 miliardë LEK ose 12.58 % krahasuar me Dhjetor 2022. Rritja ka ardhur kryesisht si rezultat i rritjes së depozitave të klientëve me 11.19 miliardë LEK ose 14.63%, krahasuar me Dhjetor 2022. Nga ana e investimeve, kjo rritje është reflektuar në rritjen e aktivitetit të letrave me vlerë në vlerën 13.55 miliardë LEK ose 32.89%, krahasuar me Dhjetor 2022.

2.2 Pasqyra e të ardhurave dhe shpenzimeve

Zërat kryesore të të ardhurave dhe shpenzimeve janë:

1. Të ardhurat / Shpenzimet nga aktivitetet kryesore të bankës
2. Të ardhurat / Shpenzimet nga veprimtaria operacionale
3. Të ardhurat / Shpenzimet për fondet rezervë
4. Të ardhurat / Shpenzimet të jashtëzakonshme

LLOGARIA FITIM E HUMBJE (në mijë lekë)	31.12.2023 (në mijë lekë)	31.12.2022 (në mijë lekë)
Shpenzime të veprimtarisë bankare	2,070,972	1,634,217
Shpenzime për interesa	1,657,188	616,228
Humbje nga veprimet me letrat me vlerë dhe veprimet financiare	334,185	937,663
Komisione	79,600	78,074
Shpenzime të tjera të veprimtarisë bankare	-	61
Humbje nga veprimet me valutat	-	2,191
Shpenzime për personelin	972,221	871,656
Taksa të tjera përveç taksave mbi të ardhurat	8,162	6,907
Shpenzime të përgjithshme të veprimtarisë	841,499	746,787
Amortizimi dhe fondet rezervë për zhvlerësimin e mjeteve të qëndrueshme	178,962	194,746
Humbje nga llogaritë për t'u arkëtuar të pambledhshme	2,407,077	1,557,266
shpenzime për fonde rezervë	-	-
Shpenzime të jashtëzakonshme	-	-
Taksa mbi të ardhurat	439,452	333,645
Fitimi i vitit në vazhdim	2,649,073	2,055,153
TOTALI I SHPENZIMEVE	9,567,418	7,400,374
Të ardhura të veprimtarisë bankare	7,599,818	5,460,528
Të ardhura nga interesat	3,212,216	2,146,180
Të ardhura nga veprimet me letrat me vlerë dhe veprimtaritë e tjera financiare	3,667,099	2,593,476
Komisione për shërbime bankare	507,276	585,110
Të ardhura nga veprimet e qirasë	8,435	6,416
Të ardhura të tjera të veprimtarisë bankare	41,601	7,454
Fitime nga veprimet me valutat	163,192	121,891
Transferime nga fondet rezervë për zhvlerësimin e llogarive për t'u arkëtuar	1,967,600	1,939,847
Të ardhura të jashtëzakonshme	-	-
Humbja e vitit në vazhdim	-	-
TOTALI I TË ARDHURAVE	9,567,418	7,400,374

Analizë mbi ecurinë e zërave të pasqyrës së fitim/ (humbjes):

Rezultati i Dhjetor 2023 ka ardhur kryesisht falë rritjes të të ardhurave neto nga interesat.

2.3 Zërat jashtë bilancit

Zërat kryesore jashtë bilancit janë:

1. Angazhimet Financiare përfaqësuar nga pjesët e papërdorura të limiteve të huave dhe paradhëniet të dhëna klientëve.
2. Garancitë përfaqësuar nga kolaterat e klienteve, Letër-Garancitë dhe Letër-Kreditë
3. Transaksionet në valutë

Zërat e paraqitur nuk kanë patur lëvizje materiale nga periudhat e mëparshme:

ZËRAT JASHTË BILANCIT (në mijë lekë)	31.12.2023
ANGAZHIME FINANCIMI	3,783,322
GARANCITË	117,599,637
TRANSAKSIONE NË VALUTË	29,150
TOTALI	121,412,109

2.4 Treguesit e Rentabilitetit

Më poshtë jepen treguesit kryesor të rentabilitetit sikurse përcaktohen në kërkesat e rregullores nr. 60, "Për kërkesat minimale të publikimit të informacionit nga bankat dhe degët e bankave të huaja":

Treguesit e Rentabilitetit Dhjetor - 2023	
Te ardhurat neto/aktivet mesatare*100/ ROA	2.2%
Rezultati neto i jashtezakonshem/aktivet mesatare	0.0%
Shpenzimet e pergjithshme te veprimtarise/te ardhurat bruto te veprimtarise	26.3%
Te ardhurat neto nga interesi/shpenzimet e pergjithshme te veprimtarise	244.3%
Te ardhurat neto/kapitali aksionar mesatar*100/ ROAE	34.0%
Totali i aktiveve/Numri i punonjesve	343,273
Te ardhurat neto nga interesat/aktivet mesatare	4.0%
Shpenzimet per interesat/aktivet mesatare	1.6%
Te ardhurat neto nga interesat/te ardhurat bruto te veprimtarise	64.3%
Te ardhurat neto nga veprimtarite e tjera/aktivet mesatare	0.5%
Shpenzimet jo per interesa/te ardhurat bruto te veprimtarise	1.0%
Shpenzime personeli/te ardhurat bruto te veprimtarise	12.8%
Shpenzimet per provigjone/aktivet mesatare	0.4%

3. Struktura e kapitalit rregullator

Kapitali rregullator është kapitali që shërben për mbulimin e rrezikut të kredisë, rrezikut të tregut dhe rrezikut operacional. Kapitali rregullator është llogaritur në zbatim të rregullores nr 69 për "Kapitalin rregullator" dhe përbëhet nga:

- a) Kapitali i nivelit të parë
- b) Kapitali i nivelit të dytë

a) Kapitali i nivelit të parë llogaritet si shumë e kapitalit bazë te nivelit të parë dhe kapitalit shtesë të nivelit të parë duke marrë në konsideratë zbritjet sipas kërkesave rregullatore. Konkretisht në strukturën e kapitalit të ABI Bank përfshihen zërat si me poshtë:

- Kapitali i paguar
- Fitimet e pashpërndara
Rezervat (përveç rezervave të rivlerësimit)
- Diferenca rivleresimi kreditore

b) Kapitali i nivelit të dytë përbëhet nga: i) instrumentet e kapitalit dhe borxhi i varur që plotësojnë

KAPITALI RREGULLATOR		31.12.2023
Zëri	Shuma (në mijë lekë)	
KAPITALI RREGULLATOR	10,673,137	
KAPITAL I NIVELIT TE PARE	8,906,498	
KAPITAL BAZE I NIVELIT TE PARE	8,906,498	
Instrumenta të kapitalit të njohura si Kapital Bazë i Nivelit të Parë (KBN1)	3,450,935	
Kapitali i paguar	3,450,935	
Primet e aksioneve	-	
(-) Instrumenta të veta të Kapitalit Bazë të Nivelit të Parë	-	
(-) Pjesëmarrjet e drejtpërdrejta në instrumentat e Kapitalit Bazë të Nivelit të Parë	-	
Fitimet e pashpërndara	3,560,713	
Fitimet e pashpërndara dhe humbjet e mbartura nga periudhat e mëparshme	-	
Fitimi ushtrimor i fundit të vitit	911,640	
Fitimi ushtrimor i periudhës raportuese	2,649,073	
Rezervat (përveç rezervave të rivlerësimit)	2,859,019	
Diferenca rivleresimi kreditore	(870,155)	
Rregullime të KBN1 lidhur me filtrat prudencialë	-	
(-) Aktive të tjera të patrupëzuara	(94,014)	
(-) Shuma bruto e aktiveve të tjera të patrupëzuara	94,014	
KAPITALI SHTESE I NIVELIT TE PARE	-	
KAPITALI I NIVELIT TE DYTE	1,766,639	
Instrumentat e kapitalit dhe borxhi i varur të njohur si kapital i nivelit të dytë	1,766,639	

Kushtet për t'u përfshirë në kapitalin e nivelit të dytë (dhe që nuk janë përfshirë në kapitalin e nivelit të parë) dhe nga ii) primet e emetimit të lidhura me instrumentet e përcaktuara në shkronjën "a" të këtij paragrafi. Minimumi i kërkuar për normën e kapitalit bazë te nivelit të parë është 4.5% ndaj ekspozimeve të ponderuara me rrezik, për normën e kapitalit të nivelit të parë është 6% e ekspozimeve të ponderuara me rrezik dhe për normën e kapitalit rregullator është 12% e ekspozimeve të ponderuara me rrezik.

4. Mjaftueshmëria e kapitalit

4.1 Rreziku i kredisë

Bazuar në rregulloren nr. 48, neni 10, Bankat klasifikojnë çdo ekspozim të zërave, brenda dhe jashtë bilancit, në një nga klasat e ekspozimit në vijim:

- Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj qeverive qendrore ose bankave qendrore;
- Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj qeverive rajonale ose autoriteteve lokale;

- Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj organeve administrative dhe ndërmarrjeve jo tregtare (organizatat joqeveritare/jofitimprurëse);
- Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj bankave shumëpalëshe të zhvillimit;
- Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj organizatave ndërkombëtare;
- Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj institucioneve të mbikëqyrura;
- Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj shoqërive tregtare (korporatave);
- Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj portofoleve të klientëve individë (retail);
- Ekspozime ose ekspozime të mundshme të siguruara me kolateral pasuri të paluajtshme;
- Ekspozime (kredi) me probleme;
- Ekspozime ndaj kategorive të klasifikuara me rrezik të lartë;
- Ekspozime në formën e obligacioneve të garantuara;
- Ekspozime në pozicione të krijuara nga titullzimi (securitization);
- Ekspozime në formën e titujve të sipërmarrjeve të investimeve kolektive SIK; dhe/ose
- Zëra të tjerë

4.2 Rreziku i tregut

Kërkesa për kapital për rrezikun e tregut, llogaritet sipas kërkesave të përcaktuara në rregulloren “Për raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit”, të shumëzuara me 12.5.

Banka llogarit kërkesën për kapital për rrezikun e tregut si shumë e kërkesës për kapital për rrezikun e kursit të këmbimit, si i vetmi indikator i rrezikut të tregut në Bank.

4.3 Rreziku operacional

Bankat llogarisin kërkesën për kapital për rrezikun operacional sipas metodës së treguesit të thjeshtë, e cila konsideron të ardhurën neto nga veprimtaria bankare për tre vitet e fundit të veprimtarisë së bankës dhe një koeficient α prej 15%.

4.4 Totali i zërave të bilancit dhe jashtë bilancit të ndara sipas klasave të ekspozimit dhe raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit sikurse në 30 Dhjetor 2023 paraqitet si më poshtë dhe të dhënat janë në mijë Lekë:

KAPITALI RREGULLATOR	10,673,137
RMK (%)	20.82%
SHUMA TOTALE E EKSPOZIMEVE TE PONDERUARA ME RREZIK	51,272,342
RREZIKU I KREDISE	
Shuma e ekspozimeve të ponderuara me rrezik për rrezikun e kredisë, kundërpartisë, dhe rrezikun e shlyerjes së transaksioneve jo-DVP - Metoda Standarde (SA)	41,159,036.33
Klasat e ekspozimit sipas SA duke përfshirë pozicionet e titullzimit	41,159,036.33
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj qeverive qendrore ose bankave qendrore;	1,571,945
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj institucioneve të mbikëqyrura;	-
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj shoqërive tregtare (korporatave);	23,325,431
Ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj portofoleve me pakicë (retail);	3,281,238
Ekspozime ose ekspozime të mundshme të siguruara me kolateral pasuri të paluajtshme;	8,070,909

Ekspozime (kredi) me probleme;	400,480
Ekspozime ndaj kategorive të klasifikuara me rrezik të lartë;	1,887,226
Zëra të tjerë	2,128,414
Ekspozimet ndaj institucioneve të mbikëqyrura dhe shoqërive tregtare me një vlerësim afatshkurtër të kredisë	192,143
Ekspozime të kapitalit	301,250
RREZIQET E TREGUT	
Shuma e ekspozimeve të ponderuara me rrezik për rreziqet e tregut	2,321,085
Rreziku i pozicionit të instrumentave të kapitalit	1,773,480
Rreziku i kursit të këmbimit	547,605
Rreziku i investimeve në mallra	
RREZIKU OPERACIONAL	
Shuma e ekspozimit të ponderuar me rrezik për rrezikun operacional	7,792,220
Metoda e Treguesit Bazik (BIA)	7,792,220

4.5 Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit

Në Dhjetor 2023 Banka raporton një normë mjaftueshmërie **20.82%** duke përfshirë kapitalin e nivelit të dytë dhe një normë të mjaftueshme për kapitalin e nivelit të parë prej **17.37%**.

Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit	Shuma
(në mijë lekë)	
1. Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit	20.82%
2. Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit baze te nivelit te pare	17.37%
3. Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit te nivelit te pare	17.37%

5. Informacion i përgjithshëm cilësor për ekspozimin ndaj rreziqeve

Si pasojë e përdorimit të instrumenteve financiare, Banka ekspozohet kryesisht ndaj rreziqeve të mëposhtme:

- a) rreziku i kredisë/kundërpartisë
- b) rreziku i likuiditetit
- c) rreziku i tregut
- d) rreziku operacional

Banka konsiderohet si një Bankë Retail që ofron për klientët e vet produkte & shërbime tradicionale në fushat e mëposhtme të biznesit:

- Banking Retail dhe kredi konsumatore;
- Banking Komercial (tregëti ndërkombëtare, kredi për kompanitë e mesme dhe të mëdha);
- Pagesat (transfertat e parave brenda dhe jashtë bankës);
- Broker dhe shitje të produkteve financiare (këmbime, tregtime në tregjet financiare, norma interesi, etj);
- Faktoring;
- Shërbime ndërmjetëse për ankandet kryesore, brokerim, kujdestari e letrave me vlerë dhe shërbime depozitare për Investime & fonde Pensioni;
- Shërbimi i ruajtjes (Safekeeping services);
- Broker i produkteve të sigurimeve (të lidhura me produktet e kredisë);
-

Banka operon brenda territorit të Shqipërisë duke ju shërbyer klientëve në zonat më të populluara të vendit me prezencën e saj me rrjetin e Degëve (21 Degë).

Banka harton dhe rishikon në mënyrë periodike Strategjinë e menaxhimit të risqeve, zhvillon dhe mirëmban sistemin e matjes dhe monitorimit të tyre. Sistemet e riskut, përfshijnë por nuk limitohen në vendosjen dhe monitorimin e standardeve dhe kufijve maksimalë për ekspozime në risqe specifike si më lart, si dhe adaptimet e tyre në bazë të zhvillimeve periodike të kushteve të tregut, produkteve dhe shërbimeve të ofruara, raportet periodike të *stress testeve*, përmirësimet e të gjithë kuadrit rregullativ (politikat & procedurat e brendshme) të menaxhimit të risqeve dhe monitorimi i aplikimit korrekt të tyre nga stafi.

Banka, përmes standardeve dhe procedurave të trajnimit dhe të menaxhimit synon të zhvillojë një mjedis kontrolli të disiplinuar dhe të strukturuar, ku të gjithë punonjësit të kuptojnë rolet dhe detyrimet e tyre.

Bordi i Drejtorëve ka përgjegjësi për vendosjen dhe për mbikëqyrjen në nivel të lartë të kuadrit të menaxhimit të rrezikut të Bankës. Bordi ka krijuar Komitetin e Aktiveve dhe Detyrimeve (ALCO), Komitetin e Rrezikut të Kredisë dhe Komiteti i Çështjeve Sensitive dhe Provizionimit (SAPC) të cilat kanë përgjegjësi për zhvillimin dhe monitorimin e politikave të menaxhimit të riskut të Bankës në fushat e tyre specifike. Të gjithë komitetet e Bordit kanë anëtarë ekzekutivë dhe jo ekzekutivë dhe raportojnë rregullisht tek Bordi i Drejtorëve për aktivitetet e tyre.

Divizioni i Menaxhimit të Rrezikut & Kontrollit të Vazhdueshëm është njësi e specializuar që ka Banka që implementon në praktikë tërësinë e sistemeve, standardeve, dhe rregulloreve të menaxhimit të riskut në bashkëpunim të ngushtë me njësitë që e marrin atë përsipër në bazë ditore. Drejtori i këtij Divizioni ka direkt varësi funksionale & hierarkike nga Drejtori i Përgjithshëm Ekzekutiv i Bankës.

Komiteti i Kontrollit të Bankës ka përgjegjësi për monitorimin e përputhshmërisë me politikat dhe procedurat e menaxhimit të riskut të Bankës dhe për rishikimin e mjaftueshmërisë së kuadrit të menaxhimit të rreziqeve të hasura nga Banka. Komiteti i Kontrollit të Bankës asistohet në këto funksione nga Kontrolli i Brendshëm. Kontrolli i Brendshëm kryen rishikime të rregullta dhe të posaçme të kontrollit dhe procedurave të menaxhimit të rrezikut, rezultatet e të cilave i raportohen Komitetit të Auditit.

6. Rreziku i kredisë: Informacion i përgjithshëm

6.1 Informacion i përgjithshëm mbi rrezikun e kredisë

Rreziku i kredisë / kundërpartisë është rreziku më dominant që ka Banka në portofolin e asetëve të saj. Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë nga huatë dhe paradhëniet ndaj klientëve dhe institucioneve financiare, nga investimet në letra me vlerë dhe në zëra të tjerë jashtë bilancit. Rreziku i kredisë është rreziku i humbjes financiare të Bankës në rast se huamarrësi ose pala tjetër e një instrumenti financiar nuk përmbush detyrimet e tij kontraktuale.

Banka ka një vendimarrje të centralizuar të kredisë në një nivel të lartë që është Komiteti i Kredisë, i deleguar nga Bordi i Drejtorëve, si dhe një Komitet të specializuar i lidhur me menaxhimin e portofolit me probleme dhe provigjioneve. Politika e provigjionimit është totalisht e bazuar në Rregulloren Nr. 62 të Bankës së Shqipërisë për Adminisitrimin e Rrezikut të Kredisë. Në bazë të saj bëhet vlerësimi dhe ndarja e portofolit në 5 kategori risku të bazuara në:

- ditët në vonesë si dhe në kritere të tjera cilësore të cilat keqësojnë situatën financiare dhe ligjore të klientit;

- statusi i implementimit të një skeme ristrukturimi (periudha prove ose pas saj);
Kategoritë dhe normat e provigjioneve të aplikueshme janë:

- Standarde: min 1%
- Në Ndjekje: min 5%
- Nën-Standarde: min 20%
- E Dyshimtë: min 50%
- E Humbur: min 100%

Kreditë me probleme janë të gjitha ato kredi që janë kategorizuar në një nga klasat Nënstandarde, të Dyshimta dhe të Humbura.

Banka aplikon Politika të mirëfillta për Menaxhimin e Rrezikut të Kredisë për cdo segment të portofolit të saj si psh: për Individët, Bizneset e vogla, të mesme dhe ato të mëdha. Këto politika dokumentojnë principet bazë, definicionet, standardet dhe rregullat e riskut të kredisë për ta identifikuar, vlerësuar, aprovuar, monitoruar dhe raportuar atë. Këto politika përfaqësojnë kriteret minimale të kërkuara për aplikim. Ato gjithsesi nuk zëvendësojnë eksperiencën njerëzore, gjykimin e drejtë dhe logjik.

Portofoli i kredive dhe kreditë me probleme sipas shpërndarjes gjeografike në 30 Dhjetor 2023 është si më poshtë dhe të dhënat janë në mijë Lekë:

Klasifikimi i portofolit të kredive dhe kreditë me probleme sipas shpërndarjes gjeografike		
Rrethi	Në total	Kredi me probleme
Rrethi Tiranë	34,192,247	449,205
Rrethi Durrës	5,229,373	37,099
Rrethi Elbasan	333,692	1,734
Rrethi Shkodër	327,022	1,657
Rrethi Korçë	75,489	6,291
Rrethi Vlorë	2,098,411	17,101
Rrethi Lushnje	220,686	2,255
Rrethi Gjirokastër	39,013	1,873
Rrethi Fier	731,598	6,848
Rrethi Sarandë	451,384	7,818
Rrethi Kavajë	2,928,768	3,883
Rrethi Lezhë	455,602	20,524
Rrethi Berat	226,159	131

Rrethi Pogradec	49,517	1,663
Rrethi Kukës	36,058	2,553
Rrethi Bilisht	1,260	304
Total	47,396,279	560,940

Evidenca e kreditit dhe kreditë me probleme sipas degëve të ekonomisë në 31 Dhjetor 2023 është si më poshtë dhe të dhënat janë në mijë Lekë

Klasifikimi i portofolit të kredive dhe kreditë me probleme sipas degëve të ekonomisë		
Kodi i Industrisë	Në total	Kredi me probleme
Bizneset	37,309,880	109,573
Shërbime	11,724,838	13,367
Tregtia	6,160,758	21,022
Ndërtimi	7,630,229	-
Prodhimi	4,427,115	75,184
Pasuritë e patundshme	2,994,295	-
Të tjera	4,372,646	-
Individët	10,086,399	451,378
Total	47,396,279	560,940

Portofoli total i kredive bruto sipas maturitetit në **31 Dhjetor 2023** është si më poshtë:

Teprica Bruto e Kredise sipas shportave te maturitetit	
Maturiteti	Shuma në '000 lekë
1 - 7 dite	2,413
< 1 muaj	23,022
1 deri 3 muaj	1,147,045
3 deri 6 muaj	2,016,087
6 deri 12 muaj	5,698,824
1 deri 5 vjet	15,186,511
>5 vjet	23,322,377
Total	47,396,279

Kreditë që u ka kaluar afati sipas degëve të ekonomisë dhe shpërndarjes gjeografike në 31 Dhjetor 2023 janë si më poshtë:

Klasifikimi i portofolit të kredive që u ka kaluar afati sipas shpërndarjes gjeografike	
Rrethi	Shuma në '000 lekë
Rrethi Tiranë	4,917,005
Rrethi Durrës	196,313
Rrethi Elbasan	3,709
Rrethi Shkodër	1,388
Rrethi Korçë	3,643
Rrethi Vlorë	28,624
Rrethi Lushnje	3,976
Rrethi Gjirokastër	5,965
Rrethi Fier	9,407
Rrethi Sarandë	5,099
Rrethi Kavajë	6,560
Rrethi Lezhë	22,225
Rrethi Berat	9,063
Rrethi Pogradec	2,824
Rrethi Kukës	10,934
Rrethi Bilishti	243
Total	5,226,979

Klasifikimi i portofolit të kredive që u ka kaluar afati sipas degëve të ekonomisë	
Kodi i Industrisë	Shuma në '000 lekë
Bizneset	4,654,287
Shërbime	499,566
Tregtia	543,416
Ndërtimi	791,454
Prodhimi	118,523
Pasuritë e patundshme	55,059
Të tjera	2,646,270
Individët	572,692
Total	5,226,979

Lëvizjet në fondet rezervë sipas kategorive të krijuara nga Banka për tremujorin e katert të vitit 2023 në mijë Lekë janë si më poshtë

FONDET REZERVË TË KRIJUARA NGA BANKA	Teprica në	Shtimi i	Rimarrje e	Kreditë e fshira gjatë periudhës	Korigjime të tjera gjatë periudhës	Teprica në
Llogaritë	fillim	provigjoneve	provigjoneve			fund

FR për mbulimin e humbjeve nga huatë nënstandarde	61,180	-	1,213	-	-	59,967
FR për mbulimin e humbjeve nga huatë e dyshimta	106,632	2,344	-	-	-	108,976
FR për mbulimin e humbjeve nga huatë e humbura	23,964	-	1,336	-	-	22,628
FR për llogaritë për t'u arkëtuar të klientëve në status të dyshimtë përveç huave	24,108	1,556	-	-	-	25,665
FR për të mbuluar zhvlerësimin	320,630	-	39,596	-	-	281,034
FR për zhvlerësimin e mjeteve të tjera	2,158,744	102,609	-	-	-	2,261,353
FR për rreziqe e shpenzime	595,994	15,685	-	-	-	611,679
FR specifike të tjera	-	-	-	-	-	-
Totali	3,291,252	122,195	42,145	-	-	3,371,302

7. Rreziku i kredisë dhe teknikat e zbutjes së rrezikut

7.1 Informacion për portofolin e kredisë sipas metodës standarde

Informacion përmblendhës për secilën klasë të ekspozimit

Banka llogarit kërkesën për kapital për rrezikun e kredisë dhe rrezikun e kredisë së kundërpartisë, sipas Metodës Standarde.

Kërkesa për kapital për rrezikun e kredisë dhe rrezikun e kredisë së kundërpartisë, sipas metodës standarde, është e barabartë me 12% të totalit të ekspozimeve dhe ekspozimeve të mundshme të ponderuara me peshat e rrezikut.

Vlera e ekspozimit është vlera e tij në bilanc, ndërsa vlera e ekspozimit të mundshëm, siç përcaktohet në rregulloren për Mjaftueshmërinë e Kapitalit, do të jetë një përqindje e vlerës së tij, sipas klasifikimit në kategoritë e rrezikut, si më poshtë:

- 100% e vlerës së tij, për kategorinë me rrezik të lartë;
- 50% të vlerës së tij, për kategorinë me rrezik të mesëm;
- 20% të vlerës së tij, për kategorinë me rrezik të ulët;
- 0% të vlerës së tij, për kategorinë pa rrezik.

Banka llogari vlerën e ekspozimit përkatës, pas zbritjes së fondeve rezervë për mbulimin e humbjeve.

8. Rreziqet e tregut: Informacion i përgjithshëm

8.1 Informacion i përgjithshëm

Risku i tregut është risku që ndryshimet në çmimet e tregut, si norma e interesit, çmimet e kapitalit, kurset e këmbimit të monedhave të huaja, nivelet e kredisë (jo të lidhura me ndryshime të gjëndjes së debitorit/memetuesit) do të ndikojnë fitimet e Bankës ose vlerën e instrumenteve financiare. Objektivi i menaxhimit të riskut të tregut është të menaxhojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj riskut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, duke optimizuar kthimin mbi riskun.

Risku i kursit të këmbimit përkufizohet si mundësia që luhatjet e kurseve të këmbimit të krijojnë ndryshime të konsiderueshme, pozitive ose negative në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës. Burimet më të rëndësishme të riskut të normës së këmbimit konsistojnë në:

- Huadhëniet në monedhë të huaj dhe depozitat në monedhë të huaj të korporatave dhe individëve;
- Investime në letrat me vlerë;
- Tregtimi i kartëmonedhave të huaja;
- Arkëtimi ose pagesa e interesit, komisioneve, kostove administrative, etj. në monedha të huaja.

Banka, në rastet kur pozicioni total neto i hapur valutor i saj, i përcaktuar në rregulloren “Për administrimin e rrezikut nga pozicionet e hapura valutore”, është më i lartë se 2% e kapitalit rregullator, shumëzojnë me 8% vlerën e këtij pozicioni, për llogaritjen e kërkesës për kapital rregullator për rrezikun e kursit të këmbimit.

9. Rreziku operacional

9.1 Informacion i përgjithshëm

Rreziku operacional është rreziku i humbjes së Bankës si rezultat i proceseve të brendshme të papërshtatshme ose të keqpërdorura, dështimit të proceseve të brendshme; gabimeve njerëzore dhe të sistemeve; ngjarjeve të jashtme ose risku ligjor. Banka ka hartuar një kuadër të brendshëm rregullativ i cili mundëson matjen, vlerësimin dhe monitorimin e këtij rreziku nëpërmjet instrumentave si më poshtë:

- Baza e të dhënave e raportimeve të brendshme;
- Risk mapping (hartat e rreziqeve);
- Paralajmërimet e rreziqeve operacionale;
- KRI (Indikatorët kyc të Riskut)

Monitorimi i Rrezikut Operacional sipas instrumentave të lartpërmendura shtjellohet në raporte mujore, tremujore dhe vjetore të cilat adresohen në mbledhjet e Komitetit të Kontrollit të Brendshëm.

Banka llogarit kërkesën për kapital për rrezikun operacional, sipas metodës së treguesit të thjeshtë, e cila konsideron të ardhurën neto nga veprimtaria bankare për tre vitet e fundit të veprimtarisë së bankës dhe një koeficient prej 15%.

10. Rreziku i normës së interesit në librin e bankës

10.1 Informacion i përgjithshëm mbi rrezikun e normës së interesit

Banka mat rrezikun e normave të interesit, bazuar në udhëzimin “Mbi administrimin e rrezikut të normës së interesit në librin e bankës” date 30.04.2013, nëpërmjet metodës së vlerësimit të ndryshimit në ekspozimin e librit të bankës duke supozuar një goditje (shock) prej +200 pikësh bazë në kurbën referencë të kthimit.

Sipas kësaj metode Banka shpërndan vlerat aktuale të të gjitha pozicioneve të ndjeshme ndaj normës së interesit në 14 intervale kohore. Pozicionet me normë interesi fikse shpërndahen në intervale kohore sipas maturitetit të mbetur, ndërsa ato me normë interesi të ndryshueshme sipas kohës deri në ndryshimin e ardhshëm të normës së interesit. Pozicioni neto për çdo interval kohor shumëzohet me peshat përkatëse, të cilat llogariten si prodhim i goditjes (shock)-ut të normës së interesit +200 pikësh bazë me kohëzgjatjen e modifikuar për çdo interval kohor. Këto përlllogaritje behën për çdo monedhë kryesore mbi baza individuale dhe për monedhat e tjera mbi baza të agreguara. Pozicioni total neto i ponderuar nuk duhet të tejkalojë nivelin prej 20% të kapitalit rregullator të Bankës.

10.2 Raporti i IRRB

Forma totale e IRRBB-s		Totali i pozicioneve të ponderuara	Emri i Bankës / institucionit të kredisë: Banka Amerikane e Investimeve	
		Monedha		Shuma
IRR		1	2	
1.1.	POZICIONET E PONDERUARA NETO SIPAS MONEDHES - (FIR+VIR) - monedha LEKË	LEKË	1,595,393	
1.2.	POZICIONET E PONDERUARA NETO SIPAS MONEDHES - (FIR+VIR) - monedha EUR	EUR	(507,794)	
1.3.	POZICIONET E PONDERUARA NETO SIPAS MONEDHES - (FIR+VIR) - monedha USD	USD	(130,544)	
1.4.	POZICIONET E PONDERUARA NETO SIPAS MONEDHES - (FIR+VIR) - monedha të tjera	GBP	-	
1.5.	POZICIONET E PONDERUARA NETO SIPAS MONEDHES - (FIR+VIR) - monedha të tjera	Të tjera	-	
2.	NDRYSHIMI NE VLAREN E EKSPOZIMIT		957,055	

3.	KAPITALI RREGULLATOR (oën funds)		10,673,137	
4.	(NDRYSHIMI NE VLEREN E EKSPozIMIT / KAPITALI RREGULLATOR) * 100		8.98%	

11. Rreziku i likuiditetit

11.1 Informacion i përgjithshëm mbi rrezikun e likuiditetit

Risku i likuiditetit është përcaktuar si paaftësia e mundshme e një institucioni për të përmbushur detyrimet që ka për shkak të pamjaftueshmërisë së likuiditetit ose pamundësisë për të siguruar financim të mjaftueshëm nga tregu (risku i likuiditetit nga financimi), ose për shkak të vështirësive që lidhen me konvertimin e pozicionit në aktive financiare pa ndikuar negativisht dhe në mënyrë të rëndësishme çmimet, për shkak të kushteve të papërshtatshme ose çrregullimeve të përkohshme të tregut.

Banka Amerikane e Investimeve menaxhon likuiditetin në përputhje të plote me kuadrin rregullator të Bankës së Shqipërisë dhe duke iu referuar praktikave më të mira në treg, duke synuar të sigurojnë një menaxhim efektiv të likuiditetit dhe një profil të sigurtë për riskun e likuiditetit. Banka sigurohet:

- Te jete gjithmone dhe në mënyrë të kënaqshme në gjendje për të financuar rritjen e aktiveve të saj;
- Te jete gjithmone dhe në mënyrë të kënaqshme në gjendje të përmbushë detyrimet e saj;

11.2 Aktivët Likuide-Pasivët Afatshkurtra

Niveli i aktiveve likuide dhe pasiveve afat-shkurtra si edhe treguesit e likuiditetit ne 31 Dhjetor 2023 jane si me poshte:

AKTIVET LIKUIDE - PASIVET AFATSHKURTRA						
Kodi		LEKË	USD	EUR	TË TJERA	TOTALI
	(në mijë lekë)					
A	TOTALI I AKTIVEVE LIKUIDE	18,510,159	3,281,003	12,804,813	47,589	34,643,563
B	TOTALI I PASIVEVE AFATSHKURTRA ME AFAT TË MBETUR MATURIMI DERI NË 1 VIT	19,028,129	3,504,974	21,038,020	62,872	43,633,995
C	TREGUESI I LIKUJDITETIT (në %)					
1	Aktive likuide / pasive afatshkurtra * 100 (per monedhen kombetare LEKË)					97.28%
2	Aktive likuide / pasive afatshkurtra * 100 (per monedhat e huaja)					65.57%
3	Aktive likuide / pasive afatshkurtra * 100 (ne total)					79.40%

11.3 Aktivët dhe Pasivët sipas maturitetit

Aktivët dhe pasivët sipas maturitetit të mbetur në 31 Dhjetor 2023 paraqiten më poshtë:

Kodi	AKTIVET SIPAS MATURIMIT TË MBETUR	DITE	MUAJ				VITE		TOTALI
	(në mijë lekë)	Deri 7	7 dite - 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	1 - 5	> 5	
1	VEPRIME ME THESARIN DHE NDËRBANKARE	9,676,960	2,386,061	907,580	501,403	1,002,806	2,823,446	-	17,298,257
2	VEPRIMET ME KLIENTËT	348,255	322,962	1,879,428	3,205,026	7,994,666	21,692,493	11,953,449	47,396,279
3	TRANSAKSIONE TË LETRAVE ME VLERË	18,174	3,039,968	8,121,932	1,962,103	2,737,055	37,701,514	7,636,224	61,216,970
4	MJETE TË TJERA	1,433	61,539	(37,678)	1,106	705,958	3,173,066	1,670,182	5,575,604
	Totali i aktivitet	10,044,821	5,810,530	10,871,262	5,669,637	12,440,485	65,390,520	21,259,855	131,487,110
	Totali i zerave jashte bilancit	32,069	14,681	32,040	685,841	1,342,421	1,641,930	48,947	3,797,927
	TOTALI I AKTIVIT + TOTALI I ZERAVE JASHTE BILANCIT	10,076,890	5,825,211	10,903,302	6,355,478	13,782,906	67,032,449	21,308,802	135,285,038

Kodi	PASIVET SIPAS MATURIMIT TË MBETUR	DITE	MUAJ				VITE		TOTALI
	(në mijë lekë)	Deri 7	7 dite - 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	1 - 5	> 5	
1	VEPRIMET ME INSTITUCIONET FINANCIARE	21,725,830	3,268,739	2,548,287	-	-	-	-	27,542,856
2	VEPRIME ME KLIENTËT	4,692,757	7,959,510	5,197,540	6,738,306	18,749,577	41,045,560	3,293,762	87,677,011
3	VEPRIME ME LETRAT ME VLERË	-	-	-	-	-	-	-	-
42	DETYRIME TË TJERA	98,041	207,172	233,475	5,848	1,482,905	60,150	41,200	2,128,791
5	BURIMET E PËRHERSHME	74,174	120,981	324,766	486,972	1,051,571	6,009,849	3,310,517	11,378,830
	Totali i pasivit	26,590,801	11,556,402	8,304,068	7,231,126	21,284,052	47,115,559	6,645,479	128,727,488
	Totali i zerave jashte bilancit	14,545	-	-	-	-	-	-	14,545
	TOTALI I PASIVIT + TOTALI I ZERAVE JASHTE BILANCIT	26,605,346	11,556,402	8,304,068	7,231,126	21,284,052	47,115,559	6,645,479	128,742,033

12. Politikat e shpërblimit

Politika e shpërblimit apo sistemi i bonusit për punonjësit e Bankës Amerikane të Investimeve bazohet në Procesin e Vlerësimit të Performancës. Ky proces ka në fokus të tij performancën sasiore dhe atë cilësore. Për të gjitha pozicionet ku konsiderohet e mundur, aplikohet vlerësimi 360*. Procesi i Vlerësimit të Performancës synon të identifikojë, monitorojë, vlerësojë e shpërblejë përpjekjet dhe rezultatet e çdo punonjësi, gjithashtu edhe të evidentojë e mentorojë në vazhdim potencialet dhe zhvillimin e talenteve. Nëpërmjet indikatorëve të përfshirë në të, ky proces ndikon gjithashtu në ndërtimin e një kulture organizative në bankë, duke e konsideruar këtë të fundit si një element suksesi afatgjatë.

13. Format dhe elementët e shpërblimit për Këshillin Drejtues dhe drejtuesit ekzekutivë

Anëtarët joekzekutivë të Këshillit Drejtues të Bankës, marrin/përfitojnë vetëm një tarifë fikse vjetore për kontributin e tyre dhe pjesëmarrjen në mbledhjet e Këshillit Drejtues, tarifë e cila është e njëjtë për secilin prej tyre.

Anëtarët ekzekutivë të Bankës, nuk kanë/përfitojnë asnjë trajtim të vecantë ndryshe nga punonjësit e tjerë të Bankës.

14. Politikat kontabël

14.1. Bazat e Përgatitjes së Pasqyrave Financiare

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me ligjin shqiptar “Metodologjia e Raportimit dhe Përmbytjes së Raportimit Financiar” të aprovuar nga Banka e Shqipërisë në 24 Dhjetor 2008 dhe kuadrin rregullator dhe kërkesat e Bankës së Shqipërisë.

Pasqyrat financiare janë përgatitur mbi bazën e kostos historike, me përjashtim letrat me vlerë të vlefshme për shitje, të cilat, të cilat janë matur me më të voglën ndërmjet kostos dhe vlerës së drejtë. Të dhënat aktuale dhe ato krahasuese janë shprehur në mijë Lekë Shqiptar (“ALL”).

14.2. Përmbledhje e politikave kryesore kontabël

Politikat kontabël të përcaktuara më poshtë janë aplikuar në mënyrë të vazhdueshme për të gjithë periudhën e paraqitur në pasqyrat financiare të Bankës.

(a) Monedha e huaj

Transaksionet në monedhë të huaj janë përkthyer fillimisht në monedhën funksionale të Bankës me kursin e këmbimit të datës së transaksionit. Aktivitetet dhe detyrimet monetare përfshi kapitalin në valutë të huaj janë ripërkthyer në monedhën funksionale me kurset e këmbimit në datën e mbylljes së bilancit. Të gjitha diferencat përkatëse njihen në pasqyrën e të ardhurave.

Aktivitetet dhe detyrimet jo-monetare në valutë të huaj të matura me vlerën e drejtë, janë ripërkthyer në monedhën funksionale me kursin e këmbimit të datës së përcaktimit të vlerës së drejtë. Diferencat valutore të cilat rezultojnë nga ripërkthimi njihen në pasqyrën e të ardhurave.

Kurset zyrtare të këmbimit për monedhat e huaja kryesore të përdorura në konvertimin e gjëndjeve të bilancit në monedhë të huaj janë si më poshtë (në Lekë):

	<u>31-Dhjetor-23</u>	<u>31-Dhjetor-22</u>
1 USD	93.94	107.05
1 EUR	103.88	114.23
1 GBP	119.47	128.92

(b) Mjete monetare dhe të ngjashme

Mjete monetare dhe të ngjashme përfshijnë mjetet në arkë, gjendjet e pakufizuara me bankat qendrore dhe aktivet financiare afat shkurtër shumë likuide me maturitet më pak se tre muaj, të cilat janë subjekt i ndryshimeve jo të rëndësishme të vlerës së tyre të drejtë dhe përdoren nga Banka për përmbushjen e angazhimeve të saj afatshkurtra. Mjete monetare dhe të ngjashme mbahen në bilanc me koston e amortizuar.

(c) Letrat me vlerë për investime

Të vlefshme për shitje

Letrat me vlerë të vlefshme për shitje janë ato letra me vlerë që Banka i blen me qëllim që ti mbajë për një periudhë më të vogël se gjashtë muaj, me përjashtim të atyre letrave me vlerë që Banka i mban deri në maturim dhe përmbushin rregullat në lidhje me letrat me vlerë për investim. Letrat me vlerë të vlefshme për shitje përfshijnë gjithashtu letrat me vlerë të cilat nuk mund të mbahen si letra me vlerë të tregtueshme dhe as si letra me vlerë për investim.

Letrat me vlerë të investimit të mbajtura për shitje njihen fillimisht me çmimin e blerjes minus koston e blerjes. Në çdo datë bilanci bëhen provizionet për humbjet e përcaktuara të kapitalit të cilat rezultojnë nga diferenca midis vlerës kontabël dhe çmimit të tregut të letrave me vlerë. Fitimet e përcaktuara të kapitalit nuk njihen në pasqyrën e të ardhurave.

Letrat me vlerë të investimit

Letrat me vlerë të investimit janë ato letra me vlerë të cilat kanë pagesa të përcaktuara fikse si edhe maturitet fiks, për të cilat banka ka si qëllim për ti mbajtur deri në maturitet, duke përfshirë bonot e thesarit dhe obligacionet qeveritare. Pas njohjes fillestare, letrat me vlerë të investimit mbahen në koston e amortizuar.

(d) Huatë dhe paradhëniet për bankat dhe klientët

Huatë dhe paradhëniet për bankat dhe klientët janë aktive financiare jo derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme të cilat nuk janë të kuotuar në një treg aktiv dhe Banka nuk ka për qëllim shitjen e tyre të menjëhershme ose në një kohë të afërt.

Huatë dhe paradhëniet për klientët njihen fillimisht me vlerën e drejtë dhe për rrjedhojë mbahen me vlerën e tyre kontabël, duke zbritur të gjitha humbjet e mundshme nga kreditë.

Huatë fshihen nga bilanci me vendim të Komitetit të Çështjeve të ndjeshme dhe Provizionimit, nëse klienti nuk paguan dhe është në vështirësi serioze për të paguar, ose kur të ardhurat nga kolaterali nuk janë të mjaftueshme për të mbuluar të gjithë ekspozimin. Huatë kontabilizohen në momentin e disbursimit dhe pagesa e kredive kontabilizohet në momentin e arkëtimit, së bashku me komisionin e disbursimit të kredisë i cili mbledhet në momentin e lëvrimin të kredisë.

(e) Provizione për humbjet nga huatë

Politikat për provizionimin e huave janë në përputhje me kuadrin rregullator të Bankës së Shqipërisë “Për Administrimin e Rrezikut të Kredisë”. Në bazë të kërkesave përkatëse mbikëqyrëse, Banka klasifikon huatë e akorduar në pesë kategori të rrezikut. Për çdo kategori të rrezikut aplikohen normat e provizionit për humbjet e mundshme të huave vijon si më poshtë:

Klasifikimi	Ditë vonesat për kreditë	Ditë vonesat për overdraftet	Normat e fondit rezervë mbi principalin	Normat e fondit rezervë mbi interesin
Standard	Deri në 30 ditë	Deri në 30 ditë	1%	1%
Në ndjekje	31 në 90 ditë	31 në 60 ditë	5%-10%	5%-10%
Nën-standard	91 në 180 ditë	61 në 90 ditë	20%	100%
Të dyshimta	181 në 365 ditë	91 në 180 ditë	50%	100%
Të humbura	Mbi 365 ditë	Mbi 181 ditë	100%	100%

Strukturat drejtuese të Bankës vendosin për klasifikimin e portofolit të kredisë në një nga kategoritë e sipër-përmendura në bazë të një analize, e cila merr në konsideratë faktorët e mëposhtëm:

- situatën financiare të huamarrësit;
- situatën financiare të garantuesit;
- cilësinë e kolateralit të siguruar;
- ditët e vonesës;
- lëvizjet në llogarinë e overdraftit të huamarrësit;
- ristrukturimin e huasë si rezultat i përkeqësimit të situatës financiare të huamarrësit.

(f) Marrëveshjet e riblerjes dhe marrëveshjet e anasjellta të riblerjes

Letrat me vlerë të blera sipas marrëveshjeve për tu rishitur (marrëveshjet e anasjellta të riblerjes) dhe letra me vlerë të shitura sipas marrëveshjeve për tu riblerë (marrëveshjet për riblerje), në përgjithësi trajtohen si transaksione financiare të garantuara dhe kryhen në formën e parapagimeve ose arkëtimeve plus interesin e përlogaritur. Letrat me vlerë të marra mbi bazën e marrëveshjeve të anasjellta të riblerjes dhe letrat me vlerë të dhëna sipas marrëveshjeve të riblerjes nuk njihen ose hiqen nga bilanci, derisa hiqet dore nga kontrolli i të drejtave kontraktuale të cilat përfshijnë këto letra me vlerë. Interesat e fituara nga marrëveshjet e anasjellta të riblerjeve dhe interesi i marrëveshjeve të riblerjeve njihen si të ardhura nga interesi ose shpenzime interesi për secilën marrëveshje, gjatë kohëzgjatjes së çdo marrëveshje. Të gjitha marrëveshjet e riblerjes dhe marrëveshjet e anasjellta kryhen me Bankën Qendrore të Shqipërisë. Transaksionet e huadhënies dhe huamarrjes së letrave me vlerë në përgjithësi janë të siguruara me letra me vlerë ose mjete monetare. Transferimi i letrave me vlerë kundrejt palëve pasqyrohet në pasqyrën e bilancit nëse transferohen edhe rreziqet dhe përfitimet e pronësisë. Pagesa ose arkëtimi paraprak si kolateral regjistrohët si aktiv ose pasiv.

(g) Aktivet afatgjata materiale

Ndërtesat dhe pajisjet mbahen me kosto minus amortizimin e akumuluar. Amortizimi llogaritet sipas metodës lineare me qëllim shpërndarjen e koston së aktiveve afatgjata mbi kohën e parashikuar të shfrytëzimit. Amortizimi llogaritet duke filluar nga muaji në vijim të muajit të blerjes.

Përqindjet e përdorura të amortizimit vjetor janë si më poshtë:

Ndërtesat	2.5%
Mjete transporti	20%
Pajisje zyre	20%
Pajisje Kompjuterike	25%

(h) Aktivet afatgjata jo materiale

Aktivët afatgjata jo materiale mbahen me kosto minus amortizimin e akumuluar. Aktivët afatgjata jo materiale përfaqësojnë programe kompjuterike dhe licenca, të cilat amortizohen duke përdorur metodën e amortizimit linear mbi kohën e parashikuar të shfrytëzimit. Amortizimi llogaritet duke filluar nga muaji në vijim të muajit të blerjes.

(i) Inventari i aktiveve të marra në zotërim

Inventari përfshin aktivet e marra në zotërim nëpërmjet ekzekutimit të garancisë që siguron kreditë me probleme dhe paradhëniet e klientit të cilat Banka nuk planifikon ti japi me qira, ose ti mbajë në përdorim por janë planifikuar të shiten brenda një periudhe të shkurtër të arsyeshme, pa qenë objekt i ristrukturimit të rëndësishëm. Sipas rregullores nr. 62, datë 14.09.2011 "Për menaxhimin e rrezikut të kredisë nga bankat dhe degët e tyre të huaja" i amenduar, fondet rezervë duhet të krijohen brenda një periudhe jo më të gjatë se 7 (shtatë) vjet nga data e marrjes në zotërim të tyre dhe në vlerë jo më pak se norma në përqindje e vlerës kontabël e këtyre aseteve, sipas tabelës së mëposhtme:

Viti	I	II	III	IV	V	VI	VII
Norma e akumuluar e zhvlerësimit	5%	15%	30%	45%	60%	80%	100%

Për asetet e luajtshme, bankat krijojnë fonde rezervë jo më pak se 100% të vlerës kontabël të asetit të luajtshëm, në rast se ato nuk mund t'i shesin këto asete brenda një viti nga data e tyre të blerjes.

Në përputhje me rregulloren, bankat, për asetet e paluajtshme dhe atyre të luajtshme të marra në zotërim deri më 31 dhjetor 2015, për arsye të llogaritjes të fondeve rezervë, bazuar në direktivat e rregullores, duhet të konsiderojnë vitin 2016 si vitin e parë.

(j) Depozitat dhe borxhi i varur

Depozitat dhe borxhi i varur përbëjnë burimet e financimit të borxhit të bankës. Depozitat dhe borxhet e varura fillimisht maten me vlerën e drejtë plus kostot direkte të transaksionit, dhe më pas maten me koston e tyre të amortizuar nëpërmjet metodës së normës efektive të interesit.

Kur Banka shet një aktiv financiar dhe në të njëjtën kohë nënshkruan një marrëveshje për riblerjen e aktivit (ose të një aktivi të ngjashëm) me çmim fiks në një datë në të ardhme ("repo" ose "stock lending") marrëveshja kontabilizohet si depozitë, dhe aktivi në fjalë vazhdon të njihet në pasqyrat financiare të Bankës.

(k) Provizione për rreziqe dhe shpenzime

Provizioni për rreziqet dhe shpenzimet (ndryshe nga humbjet e kredisë) njihet nëse, si rezultat i një ngjarje në të kaluarën Banka disponon një detyrim ligjor ose konstruktiv që mund të vlerësohet me besueshmëri, dhe ka gjasa që të kërkojë dalje të përfitimeve ekonomike për të mbyllur detyrimin.

(l) Interesat

Interesat llogariten në përputhje me legjislacionin shqiptar dhe në bazë të kushteve kontraktore të nënshkruara midis Bankës dhe palëve të treta. Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi kontabilizohen sipas metodës së interesit efektiv.

(m) Tarifat dhe Komisionet

Tarifat dhe komisionet për transaksione të ndryshme operacionale amortizohen gjatë gjithë jetëgjatësisë së aktivit dhe pasivit financiar në fjalë për të cilin realizohet ose shpenzohet. Të ardhura të tjera nga komisionet, përfshirë komisionet e shërbimit, komisionet për menaxhimin e investimeve, komisionet e shitjeve dhe komisionet e depozitave njihen në momentin e kryerjes së shërbimit përkatës.

Shpenzime të tjera për komisionet lidhen kryesisht me komisionet për transaksionet dhe shërbimet, të cilat shpenzohen në momentin e marrjes së shërbimit.

(n) Të ardhura nga këmbimet valutore dhe aktivitete të tjera bankare

Këto të ardhura përfshijnë fitimet neto nga veprimet e këmbimeve valutore si dhe fitimin dhe humbjet nga rivlerësimi valutator i mjeteve dhe detyrimeve.

(o) Shpenzimet e punonjësve

Banka operon vetëm me kontribute të detyrueshme të sigurimeve shoqërore që sigurojnë përfitime pensioni për personelin në momentin e daljes në pension. Autoritetet lokale janë përgjegjës për të siguruar minimumin e nivelit të pensionit sipas ligjit për pensionet në Shqipëri sipas një plani të përcaktuar

kontributi për pensionin. Kontributet e Bankës ndaj përfitimeve të planit të pensionit paraqiten në pasqyrën e të ardhurave në momentin kur ndodhin.

(p) Qiraja dhe përmirësimet në mjediset e marra me qira

Përcaktimi nëse një marrëveshje është qira ose përmban një qira, bazohet në përmbajtjen e marrëveshjes dhe kërkon një vlerësim nëse përmbushja e marrëveshjes varet nga përdorimi i një aktivi ose aktiveve të caktuara dhe marrëveshja njihet të drejtën për të përdorur aktivin.

Banka ka vetëm marrëveshje qiraje operative, pagesat e të cilave njihen në pasqyrën e të ardhurave në mënyrë lineare gjatë kohëzgjatjes së qirasë. Kostot e rikonstruksioneve të kryera në këto ambiente që përdoren në bazë të këtyre marrëveshjeve kontabilizohen si aktivet e tjera dhe amortizohen gjatë kohëzgjatjes së qirasë në mënyrë lineare.

Pagesat e qirasë së rastit kontabilizohen duke rishikuar pagesat minimale të qirasë gjatë periudhës së mbetur të qirasë në momentin e konfirmimit të rregullimit të qirasë.

(q) Tatimi mbi fitimin

Banka përcakton tatimin në fund të periudhës në përputhje me legjislacionin tatimor shqiptar. Tatimi mbi fitimin llogaritet nëpërmjet rregullimit të rezultatit financiar sipas SNRF me zërat e të ardhurave dhe shpenzimeve të parashikuara në legjislacionin shqiptar si të patatueshme/të pa zbritëshme.

(r) Transaksionet jashtë bilancit

Transaksionet jashtë bilancit përfaqësojnë marrëveshjet midis bankave dhe palëve të tjera. Këto marrëveshje përfaqësojnë të drejtat dhe angazhimet të cilat ka mundësi të sjellin një aktiv ose detyrim në zbatim të kushteve kontraktuale. Njohja ndodh në momentin e nënshkrimit të kontratës. Për angazhime të caktuara, krijohet një fond rezervë për të mbuluar rrezikun e mundshëm të kredisë. Mosnjohja ndodh nëse aktivi ose detyrimi përkatës realizohet në datën e mbarimit/maturimit të kontratës.

(s) Transaksione valutore

Kontratat e kursit të këmbimit janë marrëveshje për shkëmbimin e vlerave të caktuara të monedhave me një kurs këmbimi në datën e blerjes ose shitjes. Vlera nominale e këtyre kontratave nuk përfaqëson rrezikun aktual të tregut ose kredisë të lidhur me këtë produkt.